

Plán a program práce Výboru pre kultúru NRSNM na rok 2016

V roku 2016 Výbor pre kultúru Národnostnej rady slovenskej národnostnej menšiny bude pracovať v súlade s plánom a programom svojich siedmich komisií. Jeho prioritou je zviditeľnenie tradičnej a súčasnej kultúry vojvodinských Slovákov a afirmovanie jej osobitostí a špecifik v širších rámcoch. Výbor pre kultúru sa bude zaoberať rozvojom, zveľaďovaním a zachovaním kultúry a kultúrneho dedičstva príslušníkov slovenskej národnostnej menšiny tým, že bude podporovať a vyvíjať literárnu, hudobno-folklórnu, vydavateľskú, divadelnú, výtvarnú tvorivosť a v rámci uvedeného podporovať rozvoj súčasných foriem kultúrnej tvorby Slovákov v Srbsku.

Prioritou Výboru pre kultúru v roku 2015 bude zveľaďovanie inštitúcií osobitného významu pre slovenskú menšinu v Srbsku a podpora celomenšinových podujatí v oblasti kultúry, ktoré majú osobitný význam pre zachovávanie a rozvoj príznačností a národnej identity nášho spoločenstva. V tom zmysle výbor bude podporovať proces profesionalizácie siedmich festivalov spolu s lokálnou samosprávou, Autonómnou pokrajinou Vojvodinou, Ústavom pre kultúru vojvodinských Slovákov a Slovenskou republikou, čím sa celomenšinovým podujatiam systémovo zabezpečí nielen pevná organizačná a finančná stabilita, ale aj zvyšovanie ich kvality.

Dominantou výboru bude Otvárací program Slovenských národných slávností – oficiálny sviatok Slovákov v Srbsku ako svojrázne prezentovanie slovenských vojvodinských prostredí a našich eminentných predstaviteľov i ustanovizní. Výbor pre kultúru finančne a organizačne prispeje, aby sa víťazi našich hudobno-tanečných a divadelných festivalov zúčastnili na celoslovenských festivaloch na Slovensku: na Južnoslovenských detských a mládežníckych folklórnych slávnostiach v Dulovciach – víťaz DFF Zlatá brána, na Krajanskej nedeli Folklórnych slávností v Detve – víťaz FF Tancuj, tancuj..., ako i na vrcholných divadelných festivaloch pre deti i pre dospelých, kde sa tradične zúčastňujú víťazi našich divadelných prehliadok – 3xĎ a Divadelný vavrín. Účasťou našich ochotníkov z uvedených oblastí sa poukáže na našu bohatú kultúrnu rozmanitosť a posilní to zároveň i medzikulturálny dialóg takýchto cezhraničných aktivít. Naši predstavitelia si v zahraničí rozšíria sféry svojej činnosti a získajú vzácne stimulujúce zdroje inšpirácie na rozvoj ďalšej tvorby. Okrem výmeny skúseností, prispeje to i k rozvoju a obohateniu našej slovenskej dolnozemskej kultúry.

Výbor pre kultúru NRSNM v roku 2016 bude hlavným garantom osláv 150. výročia divadelníctva v Báčskom Petrovci spolu s hlavnými usporiadateľmi podujatia – Divadlom VHV Báčsky Petrovec, Slovenským vojvodinským divadlom Báčsky Petrovec, Maticou slovenskou v Srbsku, RT Vojvodiny, tiež odbornými garantmi – Divadelným múzeom Vojvodiny a Divadelným ústavom v Bratislave ako i ďalšími partnermi. Uvedené úctyhodné jubileum ponúka možnosť rekapitulácie činnosti slovenských vojvodinských divadelníkov, analýzu vývinových tendencií, kritický pohľad na jednotlivé etapy vo vývine divadelníctva ako aj aktuálny tvorivý dialóg na regionálnej i medzinárodnej úrovni. Sledovaním vývinu slovenského divadelníctva vo Vojvodine sa

fakticky pozoruje história Slovákov, ich spôsob uvažovania, kultúrna a spoločenská vyspelosť, zápas o emancipáciu, ale i začlenenie sa do širších kultúrnych a spoločenských súradníc. Len málokto menšina v Srbsku sa môže pochváliť takýmto výročím a preto je mimoriadne dôležité venovať náležitú pozornosť tomuto jubileu a začleniť ho do kontextu nielen menšinových kultúrnych prúdov, ale aj širšie do verejnosti. Oslavy tohto jubilea budú prebiehať počas celého roka 2016 a ústredné oslavy sa uskutočnia v dňoch od 26. do 28. augusta 2016, ktoré zahrnú medzinárodnú konferenciu, projekciu dokumentárneho filmu o histórii slovenského vojvodinského divadla, divadelné happeningy – dokumentárne divadlo v priestoroch, kde sa v minulosti hrávalo divadlo, rimake inscenícií, prezentácie publikácií, výstavy a pod.

Je známe, že kultúra prispieva k lepšiemu vzdelaniu, emancipácii, sebadôvere, k sociálnemu začleňovaniu, ku hrdosti na príslušnosť k historickému spoločenstvu a má k tomu i funkciu integračnú, čiže pomáha individuíam pri integrácii do spoločenstva. Je teda skutočne mnoho dôvodov na to, aby jednou z ďalších priorít práce Výboru pre kultúru nielen v roku 2015, ale i v celom mandátnom období (2014 – 2018) bolo odštartovanie procesu vypracovania návrhu strategického dokumentu v oblasti kultúry, ktorým sa definuje rozvoj kultúry Slovákov v Srbsku. Prvým krokom v tom zmysle bude vymenovanie pracovnej skupiny, ktorá začne pracovať na Stratégii kultúry a do projektu bude zapojený i Ústav pre kultúru vojvodinských Slovákov.

Výbor pre kultúru bude sledovať uskutočňovanie Akčného plánu ku kapitole 23 v oblasti kultúry. Evidentné je, že kultúre slovenského menšinového spoločenstva v Srbsku treba venovať náležitejšiu pozornosť akú mala; zatiaľ nie je definované ako zachovávať a naďalej zveľaďovať kultúrne tradície a dedičstvo (hmotné a nehmotné), nie je vyriešené trvalé financovanie celomenšinových kultúrnych inštitúcií ako takých, predovšetkým nie je dostatočne zabezpečená ich bežná činnosť; inštitúcie z oblasti kultúry sa financujú prostredníctvom grantov, ale tým nie je trvale zabezpečená ich bežná činnosť; prostriedky, ktoré tieto inštitúcie dostávajú z AP Vojvodiny a Republiky Srbsko na ich fungovanie, nie sú finančne postačujúce.

Výbor pre kultúru NRSNM v roku 2016 z rozpočtu NRSNM plánuje realizovať nasledujúce podujatia i aktivity:

111	Komisia pre ochranu kultúrnych tradícií	190,000,00
112	Komisia pre literárno-vydavateľskú činnosť	805,000,00
113	Komisia pre divadelnú a audio-vizuálnu činnosť	1,240,000,00
114	Komisia pre výtvarnú činnosť	180,000,00
115	Komisia pre hudobnú činnosť	280,000,00
116	Komisia pre knižničnú činnosť	170,000,00
117	Komisia pre činnosť na zachovávaní a zveľadení ochotníckych spolkov a združení slovenskej tradičnej kultúry	615,000,00
118	Pamätný dom M. Jonáša – jeden zamestnaný	

11 A	Slovenské národné slávnosti 2016	300.000,00
11 B	Činnosť Výboru pre kultúru NRSNM a služobné cesty do zahraničia	300.000,00
11 C	Reprezentatívne cesty odmenených súborov (folklórnych a divadelných na Slovensko)	500.000,00
11 D	Podpora sedem celomenšinových festivalov (FF Tancuj, tancuj, DFF Zlatá brána, Detská divadelná prehliadka 3xĎ, Divadelná prehliadka Divadelný vavrín, Festival Zlatý kľúč, Festival Letí pieseň, letí a Stretnutie v pivnickom poli)	1.400.000,00
11 E	Výstava Slováci a Srbi – tri storočia pôsobenia (Vojvodinské múzeum)	50.000,00
11 F	Vypracovanie strategického dokumentu v oblasti kultúry	50.000,00
11 G	Podpora vydavateľskej činnosti SVC	1.000.000,00
	Úhrne:	7,080,000,00

111. Komisia pre ochranu kultúrnych tradícií:

Položka	Názov podujatia, aktivity	Opis / cieľ	Suma:
1111	Zaznamenávanie jubileí spolkov žien a ASSŽ	10. výročie pôsobenia ASSŽ , ktorá zastrešuje 23 ženské spolky v slovenských vojvodinských prostrediach. Podpora programov, v rámci ktorých sa promovuje práca žien.	30.000,00
1112	Prezentácia kníh slovenských dolnozemsých autoriek počas SNS	Ubytovanie a čiastočné stravovanie 4-člennej delegácie z Únie žien Slovenska. Podujatie sa realizuje v spolupráci ASSŽ, SVC a MSS. Popularizácia písaného slova	30.000,00

		počas SNS	
1113	Podpora podujatí celomenšinového rázu, ktorými sa pestujú a zachovávajú ľudové tradície: troch festivalov – Tancuj, tancuj... Zlatá brána a Stretnutie v pivnickom poli.	Sprievodné podujatia vo forme výstav a podujatí, ktorých cieľom je ochrana tradičného kultúrneho dedičstva vojvodinských Slovákov (3x 20.000,00 na každý festival). Ochrana slovenských ľudových tradícií.	60,000,00
1114	Dielne tradičných remesiel v slovenských vojvodinských prostrediach.	Organizácia dielní starých remesiel vo Vojvodine – <i>tkanie a štikovanie</i> v Starej Pazove v spolupráci s ASSŽ, spolkami žien a remeselníkmi. Prostriedky sa usmernia na cestovné trovy účastníčok a na honoráre pre lektorov dielne. Revitalizácia starých zanikajúcich remesiel a zároveň príspevok k obohateniu tradičného kultúrneho dedičstva.	40,000,00
1115	Odchod víťaziek v prednese poézie a prózy pre ženy na finálovú súťaž Vansovej Lomnička do Banskej Bystrice na Slovensko	Zabezpečenie cestovných trov pre súťažiace. Prehlbovanie a obohacovanie znalosti materinského jazyka.	15,000,00
1116	Odchod víťaziek v prednese poézie a prózy pre ženy na finálovú súťaž Nová Vansovej Lomnička do	Zabezpečenie cestovných trov pre súťažiace. Prehlbovanie a obohacovanie znalosti materinského jazyka.	15,000,00

	Starej Ľubovne na Slovensko		
		SPOLU:	190,000,00

112. Komisia pre literárno-vydavateľskú činnosť:

Položka	Názov podujatia, aktivity	Opis / cieľ	Suma:
1121	6. Literárna súťaž pre žiakov základných a stredných škôl Čo dokáže pekné slovo	Organizácia súťaže: zabezpečenie odmien, diplomov, tričiek, cestovných trov pre odmenených, porotu a organizátorov podujatia, honorár pre odbornú porotu a pod. Pestovanie slovenského vojvodinského literárneho dorastu.	50,000,00
1122	Súťaž Zorničky a Nového života pre pôvodnú literárnu tvorbu vojvodinských Slovákov (poézia a próza)	Zabezpečenie finančných odmien v oboch kategóriách a honorárov pre odbornú porotu. Kreatívna podpora slovenskej vojvodinskej tvorby.	210,000,00
1123	3. Seminár kreatívneho písania	Organizačné trovy seminára. Podpora mladých talentovaných literátov – stredoškolákov a študentov.	40.000,00
1124	60. Literárna porada a udelenie Ceny Nového života	Organizácia významného kultúrneho podujatia v organizácii Literárno-vydavateľskej komisie VPK, redakcie Nového života	150.000,00

		a Slovenského vydavateľského centra. Mapovanie súčasného smerovania slovenskej vojvodinskej literatúry.	
1125	Zima s knihou	V spolupráci s Komisiou pre literárno-vydavateľskú činnosť VPK a SVC – prezentácia knižných vydaní v 10 slovenských vojvodinských prostrediach. Úhrada za prepravu, diéty pre autorov. Popularizácia knižnej produkcie Slovenského vydavateľského centra z roku 2014.	50,000,00
1126	Účasť na knižnom veľtrhu BIBLIOTÉKA v Bratislave	Zabezpečenie prepravy pre našich autorov a šoféra na Slovensko. Prelínanie knižnej kultúry.	15,000,00
1127	Babinkove stretnutia	Čiastočná organizačná podpora, zabezpečenie prepravy a diét pre účastníkov. Podpora tradičného literárneho a kultúrneho podujatia s nárokom na celomenšinové.	30,000,00
1128	Monografické vydania	Podpora knižných vydaní	145,000,00
1129	Autorské honoráre pre prispievateľov časopisu Nový život	Kreatívna podpora slovenskej vojvodinskej tvorby.	100,000,00

1130	Účasť na podujatí Slovesná jar 2016 v Martine	Účasť jedného nášho spisovateľa – cestovné trovy a dve devízové diéty. Prelínanie knižnej kultúry.	15,000,00
		SPOLU:	805,000,00

113. Komisia pre divadelnú a audio-vizuálnu činnosť:

Položka	Názov podujatia, aktivity	Opis / cieľ	Suma:
1131	Podpora divadelnej produkcie pre dospelých	Podporovanie divadelných súborov a spolkov. Inventívnym a pútavým spôsobom zveľaďovať divadelnú produkciu. Produkcia je základ kvalitnej prezentačnej činnosti v oblasti kultúry a preto je jej podpora prioritným cieľom tejto komisie.	300,000,00
1132	Podpora divadelnej produkcie pre deti	Podporovanie divadelných súborov a spolkov. Inventívnym a pútavým spôsobom zveľaďovať divadelnú produkciu. Produkcia je základ kvalitnej prezentačnej činnosti v oblasti kultúry a preto je jej podpora prioritným cieľom tejto komisie.	150,000,00
1133	Kreatívna podpora produkcie – supervízia pre deti	Poradné a konštruktívne stretnutia s režisérmi divadelných predstavení, ktorí budú potrebovať pomoc pri svojej práci. Budú sa	120,000,00

		<p>konať počas marca, apríla a mája.</p> <p>Zvyšovanie kvality divadelných predstavení.</p>	
1134	Seminár Píšeš, píšem...	<p>Podpora podujatia v Pivnici.</p> <p>Zvyšovanie kvality divadelných textov dolnozemskej autorov.</p> <p>Zvyšovanie počtu textov na divadelných prehliadkach pre deti a pre dospelých.</p>	40,000,00
1135	Divadelná edukácia pre vedúcich detských divadelných kolektívov	<p>Forma edukácie – seminár.</p> <p>Zabezpečenie ubytovania a honorárov ako i cestovných trov pre účastníkov, prednášateľov a organizátorov.</p> <p>Zvýšiť kvalitu a počet detských divadelných predstavení v našich slovenských vojvodinských prostrediach.</p>	80,000,00
1136	Podpora SVD: Petrovské dni divadelné	<p>Organizačné trovy podujatia.</p> <p>Popularizácia divadelnej tvorby.</p>	50,000,00
1137	Oslavy 150. výročia divadla v Báčskom Petrovci	<p>Realizácia podujatí v rámci zaznamenávania divadelného jubilea, ktoré Iniciatívny výbor osláv zaradil do kompetencií VPK (veľkoplošná putovná výstava, ktorú realizuje Divadlo VHV a podujatia Výboru pre kultúru).</p>	500,000,00

		Zvyšovanie aktivít a kvality divadelnej činnosti	
		SPOLU:	1,240,000,00

114. Komisia pre výtvarnú činnosť:

Položka	Názov podujatia, aktivity	Opis / cieľ	Suma:
1141	15. Makovička – žiacky výtvarnícky tábor, ZŠ Jána Čajaka v Báčskom Petrovci, november	Organizačné trovy Podpora mladých talentovaných výtvarníkov.	20,000,00
1142	4. Bienále amatérov (v Galérii Z. Medved'ovej v B.Petrovci)	Čiastočná podpora výstavy, katalóg Prezentácia a popularizácia insitnej tvorby.	15,000,00
1143	Malý Formát 2 – Výstava slovenských akademických výtvarníkov a úžitkových umelcov ako i členov združení v Srbsku. Galéria Rajka Mamuzića, Nový Sad, september Výstava by bola nainštalovaná i v Starej Pazove, v Galérii SPK, október	Malý formát papiera – A4. Rôzne techniky (kresba, maľba, grafika, kombinované techniky...). Výroba katalógu. Popularizácia netradičných foriem a technik v slovenskom vojvodinskom výtvarníctve.	40,000,00
1144	2. Bienále Majstri fotografie – Galéria SND v Kysáči, máj	Spoločná výstava. Výroba katalógu. Popularizácia slovenskej fotografickej tvorby.	25,000,00

1145	4. Bienále výtvarných a úžitkových umelcov – Galéria SND v Kysáči, september	Spoločná výstava. Výroba katalógu. Popularizácia slovenskej umeleckej tvorby.	40,000,00
1146	Kovačický október – tradičná výstava insitného umenia, Galéria insitného umenia v Kovačici, október	Spoločná výstava. Výroba katalógu Popularizácia insitnej tvorby vojvodinských Slovákov	40,000,00
		SPOLU:	180,000,00

115. Komisia pre hudobnú činnosť:

Položka	Názov podujatia, aktivity	Opis / cieľ	Suma:
1151	XII. muzikologická konferencia	Zabezpečenie organizačno-technickej podpory podujatia. Rozvíjanie hudobno-teoretickej činnosti.	50,000,00
1152	Tlač zborníka XI. muzikologickej konferencie	Zabezpečenie tlače zborníka. Kreatívna podpora afirmácie odborného podujatia.	50,000,00
1153	XI. Letný dirigentský kemp	Organizačné trovy kempu. Afirmácia odborného podujatia.	40.000,00
1154	VIII. Stretnutie slovenských zborov vo Vojvodine	Zabezpečenie organizačno-technickej podpory podujatia. Pestovanie zborového spevu a usporiadanie prehliadky zborovej činnosti.	50.000,00

1155	Vydanie CD nosiča k učebniciam Hudobnej kultúry na školách so slovenskou vyučovacou rečou.	Podpora didaktickej pomôcky pre učiteľov k učebniciam Hudobnej kultúry od 3. ročníka. Zvyšovanie kvality a kreatívna podpora vyučovacieho procesu.	50,000,00
1156	Podpora účasti na republikových a medzinárodných súťažiach žiakov základných a hudobných škôl.	Zabezpečenie cestovných trov pre talentovaných žiakov nášho národnostného spoločenstva. Podporovanie a motivácia mladých hudobne nadaných talentov.	20.000,00
1157	Príprava materiálu pre vydanie biografie Mr. Martina Kmeťa	Podpora knižných vydaní našich renomovaných hudobných odborníkov.	20,000,00
		SPOLU:	280,000,00

116. Komisia pre knižničnú činnosť:

Položka	Názov podujatia, aktivity	Opis / cieľ	Suma:
1161	Nákup povinného školského čítania, resp. kníh v slovenskom jazyku pre školské knižnice	Aktualizácia a doplnenie fondov v slovenskom jazyku v školských knižniciach	100.000,00
1162	2. Odborné stretnutie slovenských knihovníkov v Srbsku.	Odborné zdokonaľovanie a stretanie sa knihovníkov pôsobiacich vo verejných a školských knižniciach Zlepšiť komunikáciu medzi slovenskými knižnicami v Srbsku, umožniť výmenu skúseností z oblasti knižničnej	70.000,00

		a informačnej vedy.	
	Priebežná aktualizácia zoznamu knihovníkov pracujúcich vo verejných a školských knižniciach, ktoré disponujú knihami v slovenskom jazyku, sprostredkovanie týchto údajov do knižníc,	Umožniť vzájomnú komunikáciu knihovníkov	-
	Spracovanie údajov získaných z vyplnených dotazníkov zaslaných do školských a verejných knižníc	Získať prehľad o aktuálnej situácii v jednotlivých knižniciach (kádre, knižničné fondy, priestory, technické vybavenie...)	-
		SPOLU:	170,000,00

117. Komisia pre činnosť na zachovávaní a zveľadení ochotníckych spolkov a združení slovenskej tradičnej kultúry

Položka	Názov podujatia, aktivity	Opis / cieľ	Suma:
1171	1. Škola choreografie slovenských ľudových tancov, hudby a spevu v Srbsku	Organizácia seminára pre najmenej 50 účastníkov, lektorov - odborníkov spevu a tanca zo Slovenska, úhrada pre ubytovanie a stravovanie lektorov a frekventantov. Podpora choreografickej činnosti a vzbudzovanie záujmu o tento druh umeleckej činnosti medzi mladými generáciami	150.000,00
1172	Podpora festivalov SKUS	Podpora podujatí: V aradáčskom šírom poli,	200,000,00

		DIDA v Pivnici	
1173	Podpora slovenských inštitúcií a združení z Novosadskej obce. Financované z Mesta Nový Sad	Činnosť KC P.J.Šafárika v N.Sade MOMS Kysáč – technické zariadenie (video a projektor)	200,000,00 65,000,00
		SPOLU:	615,000,00

Ján Slávik,
predseda VPK NRSNM